

Šestkoviny

občasník

ŠKOLSKÝ ČASOPIS

ZŠ, SNP 1484, POVAŽSKÁ BYSTRICA

ČÍSLO 2 - 2022/2023 ROČNÍK IV.

1 €

04. 04. 2023

VELKÁ NOC

texty Ivana Lizoňová, Marek Štefánik

kresba Nela Šamajová

U nás na Slovensku: Oslavuje sa ako kresťanský sviatok, ktorý sa začína Kvetnou nedeľou a končí Veľkonočnou nedeľou. Pred Veľkonočnou nedeľou sú tri sviatky (tri dni) Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota, ktoré sú spolu s pôstom akoby predprípravou na príchod Ježiša Krista. Po Veľkonočnej nedeli je aj Veľkonočný pondelok, cez ktorý sa „šibú“, a oblievajú dievčatá a ženy pre zdravie šťastie a krásu.

V USA: U nich vyfarbujú vajíčka, kraslice. Najzaujímavejšia americká tradícia je udalosť „Easter Egg Roll“, ktorá sa uskutočňuje na trávniku pred Bielym domom. Americký prezident pozve deti a tie hľadajú ukryté čokoládové vajíčka na záhrade. Vajíčka schováva Veľkonočný zajačík.

Vo Veľkej Británii: Počas Veľkej noci sa tancuje ľudový tanec, ktorého názov je „Morris dancing“. Tanečníci sú sprevádzaní hudbou, majú krokovú choreografiu a na predkoleniach majú pripnuté zvončeky. Taktiež majú palice, ktoré predstavujú meče. Zvláštnou súčasťou choreografie je mávanie vreckovkou. Tradíciou je aj umývanie nôh.

V Nórsku: Nóri majú neobyčajnú tradíciu, ktorá sa volá „Paaskekrim“, čiže Veľkonočný zločin. Väčšina ľudí v krajine číta detektívky alebo trilery a pozerá v televízii detektívne seriály alebo filmy. Tradícia vraj pochádza z roku 1923, kedy vydavateľ kníh podporoval predaj svojej novej kriminálnej detektívky na titulných stránkach novin.

V Taliansku: Na Sicílii je výnimočný sviatok „Abballu de daivuli“, kedy miestni na sebe majú rôzne desivé masky zo zinku, ktoré reprezentujú diabla, a oblečenú majú červenú róbu. Tí, ktorí sú oblečení za diabla, obťažujú, naháňajú a chytajú nové „duše“. Čo znamená, že chytená duša musí kúpiť diablovi drink ešte pred večerom. Vtedy príde Panna Mária a zmŕtvychvstalý Kristus spolu s anjelmi a odoženie nimi diablov. V Ríme si počas Veľkej noci pápež pripomína Krížovú cestu, ktorá vedie na Koloseum, kde je horiaci kríž, ktorý žiari do ďaleka. V nedeľu sa na námestí pred bazilikou sv. Petra zhromaždí množstvo ľudí, ktorí čakajú, až pápež vykoná slávnostnú omšu a z balkóna kostola udelí svetu známe požehnanie „Urbi et Orbi“, čo v preklade znamená mestu a svetu.

V Poľsku: Počas Bielej soboty ide celá rodina spoločne do kostola, aby dostala požehnanie jedla, ktoré zjedia až v nedeľu ráno. Väčšinou to je biela klobása, vajcia, chren, chlieb so soľou a s čiernym korením. Ďalším zvykom je veľkonočná oblievačka, ktorá má názov „Smingus-Dyngus“.

V Česku: Majú na Veľkonočný pondelok takzvanú „Pomlázku“, kedy muži musia symbolicky „zbit“ svoje ženy vlastnoručne spleteným korbáčom z prútov vrby. Za to je odmenený kraslicou, sladkosťami alebo peniazmi.

Na Filipínach: Miestni dobrovoľníci sa na Veľký piatok dávajú pribiť na kríž, prípadne sa bičujú a inak trýznia, aby tak odčinili hriechy, ktoré vraj vykonali počas roka.

Na Bermudách: Na Veľký piatok jedia koláče z tresiek a majú aj sladké koláče. Najčastejšie v tento deň vytvárajú vlastné lietajúce šarkany a chodia si ich púšťať.

A ako trávite Veľkú noc vy?

Veľká noc je v kresťanstve významným sviatkom, ktorý slávi Ježišovo zmŕtvychvstanie. Symbolizuje nový začiatok, nádej a prekonávanie smrti. Okrem náboženského významu sa veľkonočné sviatky spájajú aj s jarnými zmenami, prebudením prírody a radostnou atmosférou. Pre mnohých je to čas stretávania sa s rodinou a priateľmi, tradičných jedál a zvykov ako sú farbenie vajíčok, zdobenie domov, či hľadanie veľkonočného zajaca. Celkovo je to sviatok, ktorý prináša pozitívnu energiu a radosť do života. Ako sviatok nádeje a nového života, predstavuje pre mnohých ľudí príležitosť na reflexiu, pokánie a pozitívne zmeny v ich životoch. Preto má Veľká noc nielen náboženský, ale aj kultúrny a spoločenský význam.

REDAKCIA

Šéfredaktor: Nina Cigániková

Predseda RR: Jakub Kardoš

Redaktori: Michaela Bieliková,
Natália Haššová, Ivana Lizoňová,
Vanessa Opoldíková, Nela Šamajová,
Marek Štefánik

Koordinátor: Mgr. Lenka Švecová,
Mgr. Ivana Mičuchová

SME ZVEDAVÍ

P. UČ. DOMINIKA ZAHRADOVÁ

Michaela Bieliková, Ivana Lizoňová

Aká bola vaša „prvá láska“ ?

Moja prvá láska bola škôlkárska, kreslili sme si obrázky a hrávali sa spolu. Potom sme sa chodievali bicyklovať ... A pamätám si, že sme si robili dosť zle. Doteraz sme kamaráti a smejeme sa na tom :D.

Ktoré povolanie ste chceli robiť, keď ste boli malá?

Tak toho bolo naozaj veľa :) Viem, že som chcela navrhovať šaty pre princezné, byť kaderničkou alebo vizážistkou. Jeden čas som sa hrávala na poštu a chcela som pracovať na pošte. Dost' dlho som chcela byť interiérová dizajnérka. Veľmi sa mi to páčilo, pretože s mamou sme pozerávali na jednej nemeckej stanici ako prerábajú byty a menia ich na nepoznanie.

Aká je vaša obľúbená hudobná skupina/interpret?

Páčia sa mi rôzne hudobné skupiny a speváci. Zo zahraničných je to napr. Coldplay alebo Adele. Z tých slovenských mám rada Desmod a Peter Bič Projekt.

Aký je váš obľúbený šport?

Veľmi rada mám zumbu, dá sa tancovať na pesničky z rôznych hudobných štýlov a vyplavuje sa pri nej hormón šťastia :). Joga je tiež super, tá je zase relaxačná a antistresová.

Ktoré jedlo je Vaše obľúbené?

Čo sa týka jedla mám rada skoro všetko okrem mäsa. To mi veľmi nechutí, ale zjem ho.

Čo máte najradšej na Veľkej noci?

Cez Veľkú noc mám úplne najradšej návštevy, stretávanie s ľuďmi, ktorých mám rada a oddychovanie.

Ktorý štát má podľa Vás najlepšie tradície?

Celkom sa mi páči Rakúsko. To, že schovávajú čokoládové vajička v záhrade a deti ich potom hľadajú. Ale najlepšie veľkonočné tradície máme na Slovensku :) Páči sa mi ten tradičný zmysel. Myslím oslavu jari a radosť; to ako chlapci pletú korbáče a prídu vyšibať a obliať dievčatá, aby boli zdravé a krásne po celý rok.

Kde trávite Veľkú noc?

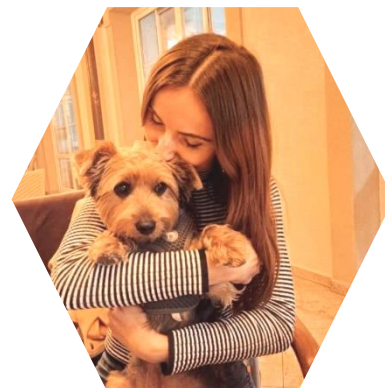
Tento čas najradšej trávim s rodinou, kamarátmi a psíkom.

Aká je vaša typická Veľká noc ?

Typická Veľká noc u nás doma začína "jarným" upratovaním a pečením koláčov. Keď je to všetko hotové a zostane čas, rada vyrábam veľkonočné ozdoby. Na Veľkonočnú nedeľu k nám prídu malí aj veľkí šibači z rodiny, potom príde celá rodina a v pondelok zase ideme na návštevu mi k nim.

Aký je váš obľúbený Veľkonočný koláč ?

Mám rada všetky koláče okrem tých, v ktorých je tvaroh. Ak by som predsa len mala vybrať, najobľúbenejšie koláče sú pre mňa tie, ktoré pečie moja babka. Ved' to určite poznáte, že od babky chutí všetko inak :) aj keď podľa toho istého receptu pečie niekto iný, nikdy to nechutí tak dobre ako od babky.

Ďakujeme veľmi pekne za rozhovor!

RECENZIA - KNIHA

SPY X FAMILY
Vanesa Opoldíková

Odporúčaný vek čitateľa : 14 rokov

Aby sa zachoval stav mieru medzi súperiacimi národmi Westalis a Ostania, Westalský agent s krycím menom „Súmrak“ má za úlohu špehovať Donovana Desmonda, vodcu Strany národnej jednoty v Ostanii. Avšak kvôli tomu, že Desmond je notoricky samotársky, jediný spôsob, ako sa k nemu Súmrak môže priblížiť, je zapísať dieťa do rovnakej súkromnej školy ako Desmondovi synovia a vydávať sa za spolurodiča. Vytvorí si alias Loida Forgera, adoptuje si mladú sirotu Anyu a oženie sa so ženou menom Yor Briar. Anya však bez vedomia vie čítať myšlienky. Rodina neskôr prijme psa s prekognitívnymi schopnosťami, ktorému dajú meno Bond. Ako to však dopadne so Súmrakovou misiou? Všetko sa dočítate priamo v knihe.

RECENZIA - KNIHA

ANTOINE DE SAINT - EXUPÉRY: MALÝ PRINC
Nina Cigániková

Malý princ cestuje po planétach a objavuje ich. Pricestuje aj na Zem, kde stretne stroskotaného pilota na Saharskej púšti, ktorého žiada o maličkosť: „Prosím... nakresli mi ovečku...“ Jedna ovečka, jedno priateľstvo a dve rôzne cesty, ako sa dostanú obaja dostanú domov.

Recenzia: Táto kniha nie je len rozprávkou pre malé deti. Neskutočne krásna knižka aj s autorskými kresbami. Dej vás vtiahne okamžite. Je úžasné pozorovať svet očami Malého Princa, keď spoznáte jeho čistotu a nevinnosť. Kniha obsahuje aj kopec hlbokých myšlienok, ktoré vás donútiť zamyslieť sa a pomôžu vám nezabudnúť aké to je byť dieťaťom.

„Všetci dospelí boli kedysi deťmi... ale len málo z nich si to pamätá.“

ŠACH

STRUČNÝ NÁVOD NA HRU

Jakub Kardoš

Šach je strategická hra pre dvoch hráčov. Prvý je na ťahu biely hráč.

Cieľ hry je šach-mat kráľa. Šach-mat nastane vtedy, keď Kráľ sa nemôže pohnúť.

Hra sa môže skončiť dvoma spôsobmi: 1. Výhra 1 hráča a prehra druhého

2. Remíza: Pat = kráľ nie je v šachu, ale nemôže sa pohnúť; Remíza opakovaním ťahov nastane vtedy keď hráči opakujú isté ťahy 3 kolá

Pešiak - hýbe sa o 1 políčko dopredu; ak s ním nikto ešte nepohol, môže sa pohnúť o 2 políčka
- berie postavičky tak, že ide do boku o jedno políčko sa postaví sa na políčko postavičky
- keď príde na posledné políčko, tak sa môže podľa výberu hráča premeniť na kráľovnú, vežu, strelca alebo koňa

Veža - sa môže hýbať dopredu, dozadu, doprava a doľava hocikolko políček

Kôň - sa hýbe ako smer písmena L.

Strelec - sa môže hýbať v smere písmena x hocikolko políček

Kráľovná - sa hýbe v hocijakom smere hocikolko políček, preto je najsilnejšia

Kráľ - sa hýbe do hocijakého smeru 1 políčko

- môže urobiť rošádu s vežou, ak sa ani jeden ešte nepohol: kráľ sa pohne 2 políčka k veži a veža sa pohne 2/3 políčka k kráľovi a preskočia sa.

ZLATÁ ÉRA

HUDBA, MÓDA A ICH 70. ROKY

Natália Haššová

V Severnej Amerike, Európe a Oceánii zaznamenalo vzostup disco, ktorý sa stal jedným z najväčších žánrov desaťročia, najmä v polovici až koncom 70. rokov. Rocková hudba hrala dôležitú úlohu na hudobnej scéne, pričom punk rock prekvital od polovice do konca 70. rokov 20. storočia. Iné podžánre rocku, najmä glam rock, hard rock, progresívny rock, art rock, blues rock a heavy metal dosiahli taktiež úspechy. Hip hop sa rozbiehal pomaly a na význame sa dostal až koncom 80. rokov. Klasika sa začala trochu strácať. Počas prvej polovice dekády boli britské skupiny ako Deep Purple, Led Zeppelin, Uriah Heep a Black Sabbath na vrchole svojej medzinárodnej slávy, najmä v Spojených štátoch. Spolu s diskotékou bol funk v 70. rokoch jedným z najpopulárnejších hudobných žánrov. Jacksonovci - bratia Jackie, Tito, Jermaine, Marlon a Michael - boli prvým počínom v histórii nahrávania, ktorý mal prvé štyri single od veľkých vydavateľstiev, „ I Want You Back “, „ ABC “, „ The Love You Save “ a „ I'll Be There “.

TOP 10 INTERPRETOV ZO 70. ROKOV:

1. Queen
2. ABBA
3. Van Halen
4. The Eagles
5. Kiss
6. ACDC
7. Genesis
8. Black Sabbath
9. Blondie
10. Jackson-5

MÓDA

Obdobie 70. rokov je charakteristické kruhovými alebo 4-dielnymi sukňami s dĺžkou po kolená. Ženy takmer vôbec nenasili rovné a úzke strihy sukni. I mini sukne mali strih do A. Pre šaty bol typický zvýraznený alebo vsadený pás. Princesové švíky boli často využívané v strihoch šiat s rozšírenou sukňou. V strihovom riešení sa využívali i panelové časti svetlej a tmavšej plochy. Oblúbené boli volány, riasenia, aplikácie a efekty v oblasti dekoltu, ale aj čínsky golier. Oblúbeným doplnkom boli dlhšie náhrdelníky. Okrem nariasených rukávov sa objavujú aj voľné, široké strihy rukávov, olemované na okrajoch kontrastnou farbou. Oblúbené boli drobné a stredne veľké vzory. Nosili sa kostýmy s vestovou časťou alebo kabátiky z mäkko padavých materiálov. Blúzky pôsobili veľmi mäkko a žensky, oblúbené boli mašle, žabó, ozdobné mäkko padavé goliere. Nosili sa i predĺžené tuniky, často s opaskom alebo vreckami na bokoch. V období 70. rokov sa oblúbenými stali i nohavice. Stali sa bežným oblečením žien do práce. Široké zvonové nohavice dosahujú najväčšiu šírku okolo roku 1975 a neskôr sa postupne menia na rovnejší strih. Nosili sa s tunikami, blúzkami a vestami. Oblúbené boli pestré farby - oranžová, ružová, žltá, fialová, zelená, hnedá. Vzory sa na oblečení využívali často, látky mali potlač s motívom kvetov, abstraktných či geometrických vzorov.

